

v knihovním pořadí kauční pohledávky přikázány také úroky a útraty a jiné vedlejší závazky i přes rámec nejvyšší sumy, pro kterou jest nemovitost zavazena (§ 14 druhý odstavec knih. zák.), a otázku, zda by bylo podle zákona přípustno, by, není-li tu přihlášky, byly v pořadí zúročitelné knihovní pohledávky přikázány vždy také ještě tříleté úroky (§ 17 knih. zák. a § 216 čís. 4 ex. ř.), neboť v tomto případě stačí, že jde o kauční pohledávky, jež jsou v knize pozemkové zapsány bez úroků, jež věřitel při rozvrhovém roku v nejvyšší sumě bez úroků a útrat přihlásil a jež mu také byly přikázány. Podle § 210 ex. ř. jest pravidlem, že věřitel má své nároky buď před rozvrhovým rokem nebo při něm přihlásiti, a, stalo-li se tak, jest přihláška podkladem pro jednání a přikázání (§§ 213 a 214 ex. ř.). To platí také pro vymáhající věřitele (§ 209 druhý odstavec a § 210 ex. ř.) a pro nároky z t. zv. kaučních hypotek (§§ 211 první odstavec a 224 ex. ř.). Teprve, není-li přihlášky, postupuje soud podle poslední věty § 210 ex. ř. Když tedy vymáhající věřitelka byla při rozvrhovém roku zastoupena a přihlásila své dvě kauční pohledávky v plných sumách a když jí tyto byly přikázány, nemůže se pokládati za stíženu, že nebyly přikázány další nároky na úrocích a útratách, jichž nepřihlásila. Vždyť účelem dostavení se vymáhající věřitelky k rozvrhovému roku bylo právě, by (když se tak nestalo již před rokem) přihlásila své nároky k uspokojení z rozdělované podstaty a by o nich bylo jednáno (§§ 210 a 212 ex. ř.). Že tomu tak, vidno také z předpisu §§ 213 a 214 druhý odstavec ex. ř., neboť zadnější věřitelé byli by snad podali odpor proti tomu, by bylo přihlíženo k přihlášenému příslušenství, nebo proti jeho výši nebo pořadí, ale neměli k odporu důvodu, když přihláška se nestala, naopak mohli za to míti, že se vymáhající věřitelka spokojuje pouze s kaučními jistinami. Tvrzení stěžovatelky, že by odporovalo zákonu i logice, kdyby bylo přihlíženo k útratám a úrokům u věřitelů, kteří se nedostavili, ale nebylo k nim přihlíženo u věřitelů, kteří se dostavili, není případné, neboť stěžovatelka přehlíží, co bylo již vyloženo, že na prvním místě jsou podkladem pro jednání a přikázání přihlášené nároky a teprve, není-li jich, nároky zřejmé z veřejné knihy a exekučních spisů (§ 210 poslední věta ex. ř.).

Čís. 7507.

Za úraz zvířetem jest zodpověden (§ 1320 obč. zák.) i jeho vypůjčitel a nájemce, měl-li zvíře v trvalé detenci.

Pokud nebyl dostatečně opatřen kůň, zapůjčený na krátkou dobu jiné osobě.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1927, Rv I 282/27.)

Antonín K. vypůjčil si dne 27. září 1925 od žalovaných manželů koně s bryčkou, aby si potahem tím zavezl do R. jetel na krmení, a ještě v týž den, složiv doma jetel, znovu koně do bryčky zapřahal, aby

jej s bryčkou vrátil žalovaným. Při tomto zapřahání na náměstí v R. se kůň splašil a žalobkyni zranil. Žalobu o náhradu škody o b a n i ž š í s o u d y zamítly. N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky nižších soudů a odkázal věc prvému soudu, by o ní dále jednal a nový rozsudek vydal.

D ů v o d y:

Dovolání napadá rozsudek odvolacího soudu pro nesprávné právní posouzení věci (§ 503 č. 4 c. ř. s.), jež shledává v tom, že se prý odvolací soud nezabýval zodpovědností žalovaných podle § 1320 obč. zák. Pravdu má jen částečně, neboť odvolací soud posoudil případ i podle § 1320 obč. zák., poněvadž však dospěl k právnímu úsudku, že chovatelem koně, jenž poranil žalobkyni, byl od té doby, kdy mu byl svěřen, vlastně K., ježto byl v jeho faktické moci, pokládal žalované za osoby, jež nejsou žalobkyni právy z úrazu podle § 1320 obč. zák. a proto se nemusil dalším rozbořem tohoto zákonného ustanovení se svého právního hlediska zabývat. Než tento právní názor sdíleti nelze.

Podle § 1320 obč. zák. jest za úraz způsobený zvířetem zodpověden ten, kdo je chová. Tím nemíní se pouze vlastník a držitel koně, nýbrž i vypůjčitel a nájemce koně, nikoli však každý přechodný jeho majitel (detentor), nýbrž vždy jen ten, kdo chová zvíře v t r v a l é detenci (Materiál k III. dílčí novele k § 231 str. 397). Takovýmto trvalým detentorem koně, o nějž v tomto sporu jde, však Antonín K. nebyl, vypůjčiv si koně pouze k určitému krátkodobému úkonu, k odvezení jetele do sousední obce, načež jej měl ihned vrátiti, jeho detence nebyla tedy trvalou. Zůstali tedy žalovaní, které odvolací soud správně označil za majitele a chovatele koně pro dobu před jeho zapůjčením K-ovi, chovateli jeho i na dále po dobu, po kterou jej přechodně měl Antonín K. Jako takoví jsou zodpovědci za škodu způsobenou koněm žalobkyni, pokud neprokáží, že učinili vše potřebné, by kůň byl řádně opatřen a by naň bylo dohlédnuto (§ 1320 obč. zák.). V § 1320 obč. zák. stanovena takto právní domněnka, že škodu zavinili chovatelé koně, pokud se řádným způsobem neospravedlní. Mylně proto první soud žalobu zamítá z důvodu, že žalobkyně netvrdila a neprokázala Františku P-ovi mladšímu, že koně neopatřil náležitě, vždyť průvodní břímě nestihá žalobkyni, nýbrž žalovaného; v tom právě liší se znění § 1320 obč. zák., stanovené třetí dílčí novelou, od znění dřívějšího. Bylo proto na žalovaných, by, když jest nesporno, že svěřili koně Antonínu K-ovi ku dopravě jeho jetele, — František P. mladší při osedlání koně sám pomáhal a mimo to byli oba žalovaní při tom zastoupeni, jak nesporno, svým správcem — prokázali, že zachovali při tom všechnu opatrnost, kterou lze od každého normálního člověka požadovati (§ 1297 obč. zák.). Jest samozřejmo, že nelze považovati za šetření této opatrnosti, jak mylně žalovaní v odvolací odpovědi uplatňují, když slíbili půjčiti K-ovi koně pod podmínkou, že koně bude řídit jich kočí František P., neb žalovaného otec, když konečně podmínky té sami nedbali a koně

s bryčkou mu vydali samojedinému bez průvodu kočího neb otce žalovaného. Naopak není vyloučeno, že právě vyslovením této podmínky dali na jevo obavu, že by bez průvodu jedné ze jmenovaných spolehlivých osob mohlo dojít k úrazu, není vyloučeno, že tím dali na jevo, že nepokládají Antonína K-a za osobu dosti spolehlivou, by mohla ovládati mladého koně a že by jej dovedla dobře opatrovati a naň dohlížeti, kterážto obava se ukázala býti pozdější událostí více než odůvodněnou, když K., jak sám jako svědek potvrdil, koně toho uvázal na dvoře k pouhému stolu, ježž kůň převrhl, pak jej, když byl nepokojným, nechal volně po dvoře pobíhati a konečně jej zapřahal na otevřeném náměstí, kdež kůň, nejsa okolí tomu zvyklý, se splašil a utekl. Budou-li tyto okolnosti, samým K-em připuštěné, prokázány, bude tím též doloženo, že žalovaní zanedbali opatrnost, kterou zákon v § 1320 má na mysli a jest nárok žalobní oprávněn. Průkaz o nezpůsobilosti může podat často i okolnost provázející jedinou nehodu, při níž byla způsobilost a dbalost osoby podrobena zkoušce. Když pak je nesporno, že kůň byl mladý (ani ne dva roky starý), snad dosud neokovaný a bujný, že měl po prvé jeti do města a byl zapřažen samojediný a ne v páru s jiným koněm, jak dosavade se dělo, měli požadovati od osoby, jíž koně svěřili, zvýšený stupeň obezřetnosti, jak toho povaha zvířete vyžadovala, neb aspoň měli bezpodmínečně trvati na příbrání spolehlivého průvodce. Následkem svých mylných právních názorů nezjistily nižší soudy skutečnosti rozhodné pro posouzení věci podle § 1320 obč. zák. První soud sice uvádí výpovědi svědků v tom směru, nečiní však v tom směru zjištění, zejména neuvažuje okolnosti tuto právě uvedené, kdežto soud odvolací přechází okolnost tuto jako nerozhodnou, ač bylo po rozumu § 1320 obč. zák. nutno uvažovati, zda žalovaní, svěřivše koně takových vlastností Antonínu K-ovi, o němž nevěděli, zda s mladým koněm umí zacházeti, postarali se o potřebné jeho opatrování a o dohled na něj.

Čís. 7508.

Nestaví-li nájemník, nýbrž pronajímatel, jemuž nájemce musel ustoupiti (§ 1, druhý odstavec, čís. 9 zák. na ochranu nájemců ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.), jest nájemce povinen k obnově podnájmu (a náhradě stěhovacích výloh a škody podnájemníku) jen, když se k tomu smlouvou podnájemníku zavázal anebo se stalo zrušení nájmu výpovědí jen na oko za účelem odstranění podnájemníka.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1927, Rv I 1309/27.)

Pěvecký svaz v Ch. pronajal hostinské místnosti žalovanému pivovaru, jenž je dal do podnájmu žalobci. Pěvecký svaz dosáhl soudního svolení k výpovědi žalovaného z důvodu provedení užitečné stavby (§ 1 druhý odstavec, čís. 9 zák. na ochr. náj.). Do usnesení o svolení k výpovědi nepodal pivovar stížnost. Po vyklizení nájemce i podná-